

Болонська декларація

Спільна декларація міністрів освіти Європи

Болонья, 19 червня 1999 року

Європейський процес, завдяки його особливим досягненням упродовж останніх декількох років, стає більш відчутною та значущою реальністю для ЄС і його громадян. Перспективи розширення разом з поглибленням відносин з іншими європейськими державами надають цій реальності ще ширших вимірів. Водночас ми є свідками дедалі більшого усвідомлення політиками та науковцями, а також громадськістю, потреби у побудові більш всеохоплюючої та спрямованої у майбутнє Європи, зокрема на основі використання і зміцнення її інтелектуального, культурного, соціального, наукового та технологічного потенціалу.

"Європа знань" є на сьогодні широко визнаним незамінним фактором соціального та людського розвитку, а також невід'ємною складовою зміцнення й інтелектуального збагачення європейських громадян, оскільки саме така Європа спроможна надати їм необхідні знання для протистояння викликам нового тисячоліття разом із усвідомленням спільних цінностей і належності до єдиної соціальної та культурної сфери.

Загально визнаним є першочергове значення освіти й освітньої співпраці для розвитку та зміцнення стабільних, мирних і демократичних суспільств, що особливо відчувається на прикладі ситуації на південному сході Європи.

У Сорбоннській декларації від 25 травня 1998 року, в основу якої покладено саме такі міркування, наголошується на провідній ролі університетів у розвитку європейського культурного простору.

У ній наголошується, що створення Європейського простору вищої освіти є ключовим шляхом сприяння мобільності та працевлаштуванню громадян, а також розвитку континенту в цілому.

Група європейських держав прийняла запрошення взяти на себе зобов'язання щодо досягнення визначених у Декларації цілей, підписавши її чи висловивши принципову згоду. Спрямованість декількох реформ у сфері вищої освіти, які були паралельно розпочаті в Європі, засвідчили рішучість багатьох урядів діяти.

Зі свого боку, європейські вищі навчальні заклади взяли на себе завдання та головну роль у створенні Європейського простору вищої освіти, у тому числі виходячи з основоположних принципів Болонської університетської хартії 1988 року. Надзвичайно важливим є те, щоб незалежність і автономія університетів забезпечували постійну адаптацію систем вищої освіти і наукових досліджень відповідно до нових потреб, вимог суспільства та розвитку наукових знань.

Обраний курс пролягає у правильному напрямі та має значущу ціль. Досягнення більшої сумісності та порівнянності систем вищої освіти, втім, потребує постійної рушійної сили. Ми повинні підтримувати цей процес, сприяючи реалізації конкретних заходів, аби наші кроки на окресленому шляху приносили відчутні результати. У зустрічі, що відбулася 18 червня, узяли участь авторитетні фахівці та науковці з усіх представлених на ній держав. Було вироблено ряд корисних порад щодо кроків, які потрібно здійснити.

Зокрема, нам слід зосередитися на вирішенні завдання збільшення міжнародної конкурентоспроможності європейської системи вищої освіти. Життєздатність і ефективність будь-якої цивілізації вимірюється її культурним впливом на інші країни. Ми повинні забезпечити існування такої системи вищої освіти в Європі, яка була б привабливою для всього світу і відповідала б особливостям наших культурних і наукових традицій.

Підтверджуючи свою підтримку загальним принципам, викладеним у Сорбоннській декларації, ми координуємо нашу політику з метою досягнення найближчим часом, не пізніше першої декади третього тисячоліття, таких цілей, які, на нашу думку, мають першочергове значення для створення Європейського простору вищої освіти та поширення європейської системи вищої освіти в світі:

1. Затвердження загальноприйнятної та порівнянної системи вчених ступенів, у тому числі шляхом запровадження додатка до диплома, з метою сприяння працевлаштуванню європейських громадян і міжнародній конкурентоспроможності європейської системи вищої освіти.

2. Запровадження системи на основі двох ключових навчальних циклів: додипломного та післядипломного. Доступ до другого циклу навчання потребуватиме успішного завершення першого, який має тривати щонайменше три роки. Учений ступінь, що присвоюється після завершення першого циклу, на європейському ринку праці сприйматиметься як відповідний рівень кваліфікації. Кінцевим результатом другого навчального циклу має бути вчений ступінь магістра та/або кандидата наук, як у багатьох європейських країнах.

3. Створення системи кредитів на зразок Європейської системи трансферу оцінок (ECTS) як відповідного засобу сприяння більшій мобільності студентів. Кредити можуть бути отримані також поза межами вищих навчальних закладів, включаючи постійне навчання, за умови їхнього визнання з боку відповідного університету-отримувача.

4. Сприяння мобільності через усунення перешкод на шляху ефективного використання права на вільне пересування з безпосередньою метою:

- забезпечення студентам доступу до навчальних можливостей, а також до відповідних послуг;

- забезпечення визнання та зарахування часу, який учитель, дослідник чи член адміністративного персоналу провів у європейському навчальному закладі, досліджуючи, викладаючи та виконуючи відповідну своєму фахові роботу, зі збереженням їхніх законних прав;

- сприяння європейському співробітництву щодо забезпечення якості освіти з метою вироблення порівняльних критеріїв і методологій;

- просування необхідних європейських стандартів у галузі вищої освіти, зокрема щодо розробки навчальних планів, співробітництва між освітніми закладами, схем мобільності й інтегрованих навчальних, дослідних і виховних програм.

Отже, ми беремо на себе зобов'язання досягнути окреслених вище цілей - у межах своєї компетенції та поважаючи відмінності в культурі, мові, національних освітніх системах, а також автономію університетів - з метою зміцнення Європейського простору вищої освіти. Задля цього ми проводитимемо політику міжурядового співробітництва із залученням європейських неурядових організацій, що функціонують у сфері вищої освіти. Ми сподіваємося на швидку та позитивну відповідь з боку університетів та їхній активний внесок в успішність наших зусиль.

З переконанням у тому, що становлення Європейського простору вищої освіти потребує постійної підтримки, контролю й адаптації до еволюційних потреб, ми вирішили провести ще одну зустріч упродовж наступних двох років з метою оцінки досягнутого та наших нових кроків.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 12 серпня 2015 р. № 579

Київ

Про затвердження Положення
про порядок реалізації права
на академічну мобільність

Відповідно до пункту 23 частини першої статті 13 Закону України "Про вищу освіту" Кабінет Міністрів України **постановляє:**

Затвердити Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, що додається.

Прем'єр-міністр України

А. ЯЦЕНЮК

Інд. 73

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 12 серпня 2015 р. № 579

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок реалізації права на академічну мобільність

1. Це Положення встановлює порядок організації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу вітчизняних вищих навчальних закладів (наукових установ) (далі — вітчизняні учасники освітнього процесу) на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу іноземних вищих навчальних закладів (наукових установ) (далі — іноземні учасники освітнього процесу) на території України.

2. Цілі, завдання та загальні правила забезпечення і реалізації права на академічну мобільність повинні відповідати основним принципам Спільної декларації міністрів освіти Європи "Європейський простір у сфері вищої освіти", вчиненої у м. Болоньї 19 червня 1999 р. (Болонська декларація).

3. Вітчизняні учасники освітнього процесу і вищі навчальні заклади (наукові установи) та іноземні учасники освітнього процесу і навчальні заклади (наукові установи), що беруть участь у програмах академічної мобільності, є учасниками академічної мобільності.

4. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проектів, договорів про співробітництво між вітчизняними вищими навчальними закладами (науковими установами) або їх основними структурними підрозділами, між вітчизняними та іноземними вищими навчальними закладами (науковими установами) та їх основними структурними підрозділами (далі — вищі навчальні заклади (наукові установи) — партнери), а також може бути реалізоване вітчизняним учасником освітнього процесу з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією вітчизняного вищого навчального закладу (наукової установи), в якому він постійно навчається або працює, на основі індивідуальних запитань та інших механізмів.

5. За місцем реалізації права на академічну мобільність вона поділяється на:

внутрішню академічну мобільність — академічна мобільність, право на яку реалізується вітчизняними учасниками освітнього процесу у вищих навчальних закладах (наукових установах) — партнерах в межах України;

міжнародну академічну мобільність — академічна мобільність, право на яку реалізується вітчизняними учасниками освітнього процесу у вищих навчальних закладах (наукових установах) — партнерах поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу у вітчизняних вищих навчальних закладах (наукових установах).

Основними видами академічної мобільності є:

ступенева мобільність — навчання у вищому навчальному закладі, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше вищих навчальних закладів;

кредитна мобільність — навчання у вищому навчальному закладі, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що будуть визнані у вищому навчальному закладі постійного місця навчання вітчизняного чи іноземного учасника освітнього процесу. При цьому загальний період навчання для таких учасників за програмами кредитної мобільності залишається незмінним.

6. Навчання вітчизняних та іноземних учасників освітнього процесу за узгодженими між вищими навчальними закладами (науковими установами) — партнерами освітніми програмами, що включають програми академічної мобільності, може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту вищого навчального закладу (наукової установи) — партнера, а також спільних або подвійних документів про вищу освіту вищих навчальних закладів (наукових установ) — партнерів.

7. Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, що здобувають освітні ступені молодшого бакалавра, бакалавра, магістра та доктора філософії у вітчизняних вищих навчальних закладах, є:

навчання за програмами академічної мобільності;

мовне стажування;

наукове стажування.

8. Формами академічної мобільності для осіб, що здобувають наукову ступінь доктора наук, науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу, є:

участь у спільних проектах;

викладання;

наукове дослідження;

наукове стажування;

підвищення кваліфікації.

9. Учасники освітнього процесу, які є здобувачами вищої освіти в межах програм внутрішньої мобільності, зараховуються до вищих навчальних закладів (наукових установ) — партнерів в Україні як такі, що тимчасово допущені до освітнього процесу і мають права та обов'язки здобувачів вищої освіти вітчизняного вищого навчального закладу (наукової установи).

10. За домовленістю між учасниками академічної мобільності:

здійснюється відбір учасників освітнього процесу для участі в програмах академічної мобільності;

регламентуються перелік вимог та документів, необхідних для підтвердження участі в програмі академічної мобільності, процедура і строк їх подання;

визначаються етапи, фінансові умови, види та форми академічної мобільності, тривалість і зміст навчання та стажування у вищих навчальних закладах (наукових установах) — партнерах;

визначаються умови визнання результатів навчання, стажування або проведення наукових досліджень та звітування науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників.

11. За здобувачами вищої освіти на період навчання в іншому вищому навчальному закладі (науковій установі) — партнері на території України чи поза її межами зберігаються відповідно до укладеного договору про академічну мобільність місце навчання та виплата стипендії згідно із законодавством протягом навчання, стажування чи провадження наукової діяльності в іншому вищому навчальному закладі (науковій установі) — партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності.

12. Особи, що уклали договори про навчання за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

13. Здобувач вищої освіти, крім вивчення у вищому навчальному закладі — партнері обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін за погодженням з вищим навчальним закладом, що направив його на навчання.

14. Іноземні здобувачі вищої освіти, що реалізують право на академічну мобільність в рамках договорів про співробітництво між вітчизняними та іноземними вищими навчальними закладами (науковими установами) — партнерами, можуть бути зараховані на навчання до вітчизняних вищих навчальних закладів:

за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;

за рахунок власних надходжень вищих навчальних закладів;

за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;

на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами вищої освіти, в тому числі за спільними освітніми програмами, які передбачають отримання спільного або подвійного документа (документів) про вищу освіту на умовах безоплатного навчання у разі міжнародного обміну здобувачами вищої освіти, якщо кількість таких іноземних здобувачів вищої освіти не перевищує кількість вітчизняних здобувачів вищої освіти, які навчаються в іноземному вищому навчальному закладі — партнері в межах програм академічної мобільності відповідно до укладених між вищими навчальними закладами договорів про міжнародну академічну мобільність.

15. Науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники вищих навчальних закладів (наукових установ) усіх форм власності можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності. При цьому за зазначеними працівниками зберігається основне місце роботи у вітчизняному вищому навчальному закладі (науковій установі) до одного року. Оплата праці відповідно до законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності.

16. Іноземні наукові, педагогічні працівники вищих навчальних закладів (наукових установ), які залучені до провадження освітньої та наукової діяльності, під час перебування у вітчизняному вищому навчальному закладі (науковій установі) — партнері мають усі права та обов'язки його працівників.

Умови приїзду провідних іноземних науковців та діячів освіти на запрошення вітчизняних вищих навчальних закладів (наукових установ) та їх перебування в Україні можуть визначатися додатковими договорами, укладеними між вітчизняним вищим навчальним закладом (науковою установою) та запрошеною особою.

17. Визнання результатів навчання здійснюється на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності повинне ґрунтуватися на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у вищому навчальному закладі — партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою вищого навчального закладу, в якому здобувач навчається на постійній основі.

Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у вищому навчальному закладі (науковій установі) — партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до вищого навчального закладу (наукової установи), в якому він навчається на постійній основі, йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

Укладення договору про участь за програмою академічної мобільності

Пункти 11, 12 та 15 положення передбачають укладення договору про участь у програмі академічної мобільності. Наявність такого договору є інструментом забезпечення прав та дотримання обов'язків учасників академічної мобільності, а також уникнення суперечностей після завершення перебування особи за програмою академічної мобільності та повернення до основного ВНЗ.

Які сторони повинні підписати договір про академічну мобільність?

Договори укладають вітчизняні учасники академічної мобільності (студенти, аспіранти, докторанти, науково-педагогічні, педагогічні, наукові працівники) та вітчизняні вищі навчальні заклади (наукові установи), у яких вони (учасники академічної мобільності) навчаються/працюють/провадять наукову діяльність до початку реалізації академічної мобільності.

Якщо студент за індивідуальним запрошенням їде на навчання/стажування до іноземного закладу, чи повинен базовий університет із тим закладом укласти Договір?

Ні, вітчизняний ВНЗ не укладає договір із іноземним ВНЗ (науковою установою), де учасник освітнього процесу перебуватиме за програмою академічної мобільності. Договір укладають учасник освітнього процесу (учасник академічної мобільності) і вітчизняний ВНЗ, у якому навчається/працює особа.

Яку інформацію повинен містити договір?

Це залежить від виду та форми академічної мобільності, а також від того, хто є учасником мобільності.

Рекомендується включати у договір між вітчизняним здобувачем вищої освіти та вітчизняним вищим навчальним закладом (науковою установою) таку інформацію:

Якщо договір між студентом-бакалавром/магістром та ВНЗ:

- Навчальний рік реалізації академічної мобільності, період проведення академічної мобільності (семестр, місяць), вид/форма академічної мобільності;
 - Персональні дані учасника академічної мобільності:
- 1) ПІБ;
 - 2) рівень вищої освіти/освітньо-кваліфікаційний рівень (бакалавр/магістр), що здобувається;
 - 3) факультет, напрям підготовки/спеціальність; рік навчання.
- Інформація про вищі навчальні заклади/наукові установи:
- 1) Вітчизняний ВНЗ/наукова установа (сторона, яка відправляє учасника академічної мобільності);
 - 2) Іноземний (або вітчизняний у разі внутрішньої мобільності) ВНЗ/наукова установа (сторона, яка приймає учасника академічної мобільності)

- Орієнтовна інформація про навчальну програму в іноземному ВНЗ/науковій установі:

Курси у ВНЗ, який приймає учасника академічної мобільності				Відповідні курси у ВНЗ, який відправляє учасника академічної мобільності (і які ВНЗ погоджується перезарахувати)			
Код курсу (за наявності)	Назва курсу	ЄКТС кредити	Семестр	Код курсу (за наявності)	Назва курсу	ЄКТС кредити	Семестр
Загальна кількість кредитів ЄКТС:				Загальна кількість кредитів ЄКТС:			

Рекомендуємо узгоджувати, за можливості, навчальні програми до початку реалізації програми академічної мобільності з метою визначення можливості або неможливості виконання програми навчання в основному ВНЗ.

- Підтвердження учасником академічної мобільності, що він/вона уважно ознайомилися із академічною програмою іноземного ВНЗ перед заповненням цієї частини договору;
- Інформація про тип документу, який учасник академічної мобільності отримає після завершення програми академічної мобільності (диплом, сертифікат, академічна довідка тощо);
- Фінансові умови участі у програмі академічної мобільності (повне фінансування участі у програмі академічної мобільності = студент не отримує стипендію у вітчизняному ВНЗ; часткове фінансування участі у програмі академічної мобільності = ВНЗ зберігає виплату стипендії учаснику академічної мобільності);
- Підписи завідувача кафедри/декана/проректора з міжнародної діяльності/начальника відділу міжнародного співробітництва/ректора, а також підпис учасника академічної мобільності;
- Інша інформація, яку ВНЗ/наукові установи вважають за необхідне додати у договір.

Якщо договір між аспірантом/докторантом та ВНЗ (науковою постановою)

- Навчальний рік реалізації академічної мобільності, період проведення академічної мобільності (семестр, місяць), вид/форма академічної мобільності;
 - Персональні дані учасника академічної мобільності:
- 1) ПІБ;
 - 2) освітньо-науковий/науковий рівень (аспірант/докторант), що здобувається;
 - 3) спеціальність; рік здійснення підготовки.
- Інформація про вищі навчальні заклади/наукові установи:

- 1) Вітчизняний внз/наукова установа (сторона, яка відправляє учасника академічної мобільності);
- 2) Іноземний (або вітчизняний у разі внутрішньої мобільності) внз/наукова установа (сторона, яка приймає учасника академічної мобільності).
 - Інформація про дослідницьку програму в іноземному (або вітчизняному у разі внутрішньої мобільності) внз/науковій установі:
 - 1) Тема та короткий зміст дослідження;
 - 2) Керівник дослідження у вітчизняному внз/науковій установі, керівник дослідження в іноземному внз/науковій установі;
 - 3) Опис дослідницької діяльності впродовж програми академічної мобільності.
 - Документ, який учасники академічної мобільності отримає після завершення програми академічної мобільності (диплом, сертифікат тощо);
 - Фінансові умови участі у програмі академічної мобільності (повне фінансування участі у програмі академічної мобільності = аспірант/докторант не отримує стипендію у вітчизняному внз; часткове фінансування участі у програмі академічної мобільності = внз зберігає виплату стипендії учаснику академічної мобільності);
 - Підписи керівника програми/завідувача кафедри/декана/проректора з міжнародної діяльності/начальника відділу міжнародного співробітництва/ректора, а також підпис учасника академічної мобільності;
 - Інша інформація, яку внз/наукові установи вважають за необхідне додати у договір.

Якщо договір між науковим, педагогічним та науково-педагогічним працівником та ВНЗ (науковою установою):

- Навчальний рік реалізації академічної мобільності, період проведення академічної мобільності (семестр, місяць), вид/форма академічної мобільності;
 - Персональні дані учасника академічної мобільності:
- 1) ПІБ;
 - 2) Факультет, кафедра, посада;
 - 3) Науковий ступінь/вчене звання.
 - Інформація про вищі навчальні заклади/наукові установи:
 - 1) Вітчизняний внз/наукова установа (сторона, яка відправляє учасника академічної мобільності);
 - 2) Іноземний (або вітчизняний у разі внутрішньої мобільності) внз/наукова установа (сторона, яка приймає учасника академічної мобільності).
 - Інформація про програму академічної мобільності в іноземному (або вітчизняному у разі внутрішньої мобільності) внз/науковій установі:

1) Опис діяльності наукового, педагогічного, науково-педагогічного працівника впродовж програми академічної мобільності.

- Документ, який учасник академічної мобільності отримує після завершення програми академічної мобільності (диплом, сертифікат тощо);
- Фінансові умови участі у програмі академічної мобільності (повне фінансування участі у програмі академічної мобільності = науковий, педагогічний, науково-педагогічний працівник не отримує оплату праці у вітчизняному ВНЗ; часткове фінансування участі у програмі академічної мобільності = ВНЗ зберігає оплату праці учаснику академічної мобільності на строк до шести місяців);
- Підписи завідувача кафедри/декана/проректора з міжнародної діяльності/начальника відділу міжнародного співробітництва/ректора, а також підпис учасника академічної мобільності;
- Інша інформація, яку ВНЗ/наукові установи вважають за необхідне додати у договір.

Збереження виплати стипендії/заробітної плати

Відповідно до Закону України “Про вищу освіту”, Порядок реалізації права на академічну мобільність передбачає збереження місця навчання та виплату стипендії

Виплата стипендії зберігається у повному обсязі, якщо програма академічної мобільності не передбачає повного стипендійного забезпечення.

“11. За здобувачами вищої освіти на період навчання в іншому вищому навчальному закладі (науковій установі) — партнері на території України чи поза її межами зберігаються відповідно до укладеного договору про академічну мобільність місце навчання та виплата стипендії згідно із законодавством протягом навчання, стажування чи провадження наукової діяльності в іншому вищому навчальному закладі (науковій установі) — партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності.”

З метою унормування питання виплати стипендій учасникам академічної мобільності відповідні зміни готуються до постанови КМУ № 882 “Питання стипендіального забезпечення”.

У яких випадках передбачено збереження стипендії за студентом, який бере участь у програмі академічної мобільності?

- Якщо студент не отримує фінансування за програмою мобільності (усі форми академічної мобільності);
- Якщо студент отримує часткове фінансування (напр., вартість проживання програма покриває (або надають гуртожиток), а кошти на щоденні витрати і харчування не передбачені програмою);
- Якщо студент за програмою мобільності (кредитна мобільність) не може прослухати в закордонному ВНЗ достатньої кількості курсів, які будуть перезараховані у вітчизняному ВНЗ, і студент додатково виконує індивідуальну програму навчання у вітчизняному ВНЗ (обов’язково узгоджувати план навчання у закордонному ВНЗ із навчальною частиною (кафедра, деканат) вітчизняного ВНЗ).

Облік договорів про навчання у ЄДЕБО

З метою систематизації даних про кількість учасників академічної мобільності, у тому числі за формами та видами, а також з метою належного адміністрування особи, що уклали договори про навчання за програмою академічної мобільності обліковуються у Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

Орієнтовно до кінця вересня 2015 року відповідний функціонал з'явиться на сайті ЄДЕБО.

<http://www.inforesurs.gov.ua/>

Чи передбачається стажування (не мовне та не наукове) студентів у компаніях чи підприємствах за кордоном?

Ні, не передбачається (п.7: формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, що здобувають освітні ступені молодшого бакалавра, бакалавра, магістра та доктора філософії, є:

- навчання за програмами академічної мобільності (кредитна мобільність або ступенева);
- мовне стажування;
- наукове стажування.